

Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR ze dne 22.07.1982, sp. zn. 11 Tz 20/82, ECLI:CZ:NS:1982:11.TZ.20.1982.1

Číslo: 22/1983

Právní věta: Pojízdný pracovní stroj, který plní funkci bagru a buldozeru, je motorovým vozidlem. Jeho neoprávněné užívání zakládá proto znaky trestného činu neoprávněného užívání cizího motorového vozidla podle § 209a odst. 1 tr. zák. a nikoliv znaky trestného činu neoprávněného užívání věci z majetku v socialistickém vlastnictví podle § 133 odst. 1 tr. zák.

Soud: Nejvyšší soud České soc. rep.

Datum rozhodnutí: 22.07.1982

Spisová značka: 11 Tz 20/82

Číslo rozhodnutí: 22

Číslo sešitu: 4-5

Typ rozhodnutí: Rozhodnutí

Hesla: Neoprávněné užívání cizí věci

Předpisy: 140/1961 Sb. § 133 odst. 1
§ 209a odst. 1

Druh: Rozhodnutí ve věcech trestních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 22/1983 sb. rozh.

Pojízdný pracovní stroj, který plní funkci bagru a buldozeru, je motorovým vozidlem. Jeho neoprávněné užívání zakládá proto znaky trestného činu neoprávněného užívání cizího motorového vozidla podle § 209a odst. 1 tr. zák. a nikoliv znaky trestného činu neoprávněného užívání věci z majetku v socialistickém vlastnictví podle § 133 odst. 1 tr. zák.

(Rozhodnutí Nejvyššího soudu ČSR z 22. 7. 1982 sp. zn. [11 Tz 20/82](#).)

K stížnosti pro porušení zákona, kterou podal generální prokurátor ČSR, Nejvyšší soud ČSR zrušil rozsudek obvodního soudu pro Prahu 9 z 26. listopadu 1981 sp. zn. 2 T 286/81 a tomuto soudu přikázal, aby věc znovu projednal a rozhodl.

Z odůvodnění:

Rozsudkem obvodního soudu pro Prahu 9 z 26. listopadu 1981 sp. zn. 2 T 286/81 byl obviněný J. H. uznán vinným trestným činem neoprávněného užívání věci z majetku v socialistickém vlastnictví podle § 133 odst. 1 tr. zák. a odsouzen k trestu nápravného opatření v trvání pěti měsíců s 20 rážkou

z odměny za práci. Dále bylo rozhodnuto o náhradě škody tak, že podle § 228 odst. 1 tr. ř. je obviněný povinen zaplatit Stavodělu, výrobnímu družstvu stavebnímu, Praha 2, Mánesova 53, částku 497 Kčs. Podle § 229 odst. 2 tr. ř. byl tento poškozený se zbytkem nároku na náhradu škody odkázán na řízení ve věcech občanskoprávních.

Podkladem odsuzujícího výroku bylo zjištění, že obviněný v době od 1. dubna 1979 do 30. června 1981 v Praze 9-Klánovicích prováděl bez vědomí a povolení svého zaměstnavatele Stavodělu, výrobního družstva stavebního, svěřeným stavebním mechanismem zn. OSTRÓWEK v ceně 66 000 Kčs v několika případech po pracovní době náhodným soukromým osobám různé zemní práce a také v několika případech bez vědomí a povolení zaměstnavatele parkoval s tímto svěřeným strojem v místě svého bydliště, přičemž způsobil Stavodělu, výrobnímu družstvu stavebnímu, škodu ve výši 1701 Kčs.

V šestiměsíční lhůtě od právní moci (§ 272 tr. ř.) podal proti rozsudku v neprospěch obviněného J. H. generální prokurátor ČSR stížnost pro porušení zákona. Obvodnímu soudu vytkl nedostatečná skutková zjištění týkající se rozsahu trestné činnosti obviněného a výše způsobené škody. Poukázal na nesprávné právní posouzení věci a namítl, že jednání obviněného mělo být kvalifikováno jako trestný čin neoprávněného užívání cizího motorového vozidla podle § 209a tr. zák. Výhrady vznesl i proti výroku o náhradě škody, a to jednak v návaznosti na nedostatečná zjištění ohledně její výše a jednak proto, že se obvodní soud nevypořádal s návrhem prokurátora, aby poškozenému byl přiznán i tříprocentní úrok z prodlení. Proto generální prokurátor ČSR navrhl, aby Nejvyšší soud ČSR vyslovil vytkaná porušení zákona, zrušil napadený rozsudek a dále postupoval podle § 270 odst. 1 tr. ř.

Nejvyšší soud ČSR přezkoumal na podkladě stížnosti pro porušení zákona správnost všech výroků napadeného rozhodnutí, jakož i řízení, jež mu předcházelo, a shledal, že zákon byl porušen.

Při zjišťování skutečného stavu věci a při hodnocení důkazů obvodní soud nepostupoval důsledně podle § 2 odst. 5, 6 tr. ř. Především neučinil jasná a jednoznačná zjištění v otázce, kolikrát obviněný neoprávněně použil svěřeného mechanismu k provedení zemních prací pro občany a kolikrát, v jakém rozsahu a z jakých důvodů vykonal svěřeným mechanismem neoprávněnou jízdu do místa svého bydliště, kde parkoval. Přitom pokud jde o první část otázky, obvodní soud nehodnotil výpověď obviněného z přípravného řízení, v níž podrobně popsal jednotlivé případy prací vykonaných pro občany, ani výpovědi svědků J. K., L. Z., V. B. a R. R., kteří si tyto práce dali provést. Na objasnění druhé části otázky, tj. neoprávněných jízd do místa bydliště obviněného, obvodní soud nezaměřil dokazování vůbec. Náležité zjištění rozsahu jednání obviněného mělo rozhodující význam pro správné posouzení věci z hlediska § 209a tr. zák.

Trestného činu neoprávněného užívání věci z majetku v socialistickém vlastnictví podle § 133 odst. 1 se dopustí ten, kdo se zmocní věci větší hodnoty z majetku, který je v socialistickém vlastnictví, v úmyslu ji přechodně užívat, nebo ten, kdo neoprávněně takové věci, která mu byla svěřena, přechodně užívá.

Pokud však takovou věcí je motorové vozidlo, je nutno jednání pachatele spočívat v tom, že se zmocní cizího motorového vozidla v úmyslu přechodně je užívat, nebo v tom, že neoprávněně takového motorového vozidla, které mu bylo svěřeno, přechodně užívá, posoudit jako trestný čin neoprávněného užívání motorového vozidla podle § 209a odst. 1 tr. zák. Jestliže se pachatel dopustí tohoto činu opětovně, je třeba jeho jednání, při splnění všech podmínek, tedy i materiální podmínky uvedené v § 88 tr. zák., posoudit též podle § 209a odst. 3 písm. b) tr. zák.

V posuzovaném případě měl obvodní soud zkoumat jednání obviněného z hlediska znaků trestného činu neoprávněného užívání motorového vozidla podle § 209a tr. zák. Jednání obviněného směřovalo

proti pojízdnému pracovnímu stroji zn. OSTRÓWEK, který plní funkci bagru a buldozeru. Z rozdělení motorových vozidel, které obsahuje technická norma ČSN 30 0024, vyplývá, že motorová vozidla se dělí na jednostopá (motocykly, mopedy, skútry) a dvoustopá (automobily všeho druhu, motorové tříkolky, motorové vozíky, tahače, traktory a pojízdné pracovní stroje). Také z vyhlášky č. 91/1975 Sb., o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích (zejména § 1 odst. 3, § 73 odst. 1, 2), je zřejmé, že pojízdné pracovní stroje je třeba považovat za motorová vozidla. Totéž je ostatně patrné i z vyhlášky č. 100/1975 Sb., o pravidlech silničního provozu (zejména § 7 odst. 3, 4). Předmětem útoku u trestného činu neoprávněného užívání cizího motorového vozidla podle § 209a tr. zák. může být jakékoli motorové vozidlo, tedy i pojízdný pracovní stroj, a to bez ohledu na účel jeho použití.

Vzhledem k uvedeným nedostatkům ve skutkových zjištěních a v právním posouzení věci je výrok o vině trestným činem neoprávněného užívání věci z majetku v socialistickém vlastnictví podle § 133 odst. 1 tr. zák. v rozporu se zákonem. Byl proto z podnětu stížnosti pro porušení zákona zrušen. V důsledku toho byl zrušen také výrok o trestu a výrok o náhradě škody.

V dalším se Nejvyšší soud ČSR zabýval nedostatky napadeného rozsudku ve výroku o náhradě škody.